

ПОТЕНЦІАЛ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ

Скорук О.П., к.е.н., доцент

У статті проаналізовано передумови використання альтернативних паливно-енергетичних ресурсів у аграрному секторі економіки України та обґрунтовано необхідність розвитку біоенергетики як інноваційного напрямку соціально-економічного зростання національного АПК. Досліджено ресурсний потенціал виробництва біопалива в Україні, здійснено порівняння конкурентоспроможності та ефективності застосування різної сільськогосподарської сировини для виготовлення біопального. Обґрунтовано економічну доцільність та перспективи розвитку біодизельної промисловості України.

Ключові слова: ресурсний потенціал, енергетичний потенціал, ефективність, конкурентоспроможність, біоенергетика, біомаса, біопаливо.

Постановка проблеми. У контексті зростання світових цін на енергоносії та залежності більшості країн від їх імпорту, зміни природно-кліматичних умов і необхідності забезпечення збалансованого природокористування, зміцнення взаємозв'язків промислових виробництв та галузей АПК, особливої актуальності набуває використання біологічних видів енергії, сировини для отримання яких постачає сільське господарство. У сучасних умовах інноваційною альтернативою мінеральному паливу є біопальне (біодизель, біоетанол, біогаз) – паливо, що отримують після переробки біомаси (біологічної сировини та органічних відходів). Незважаючи на існування значної кількості теоретико-методологічних розробок вітчизняних і зарубіжних вчених з питань виготовлення біопалива, нерозв'язаними залишаються проблеми визначення наявності в АПК України потенціалу виробництва різних видів біологічного палива, а також вибору найефективнішого варіанту задоволення потреб аграрної сфери в альтернативних паливно-енергетичних ресурсах.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню світових та вітчизняних тенденцій розвитку біоенергетики, визначенню економічних аспектів використання сільськогосподарських культур та іншої сировини під час виготовлення різних видів біопалива, вивченню стану, особливостей та шляхів розвитку ринку біопального в Україні, виявленню проблем отримання біоенергії та перспектив становлення вітчизняної біопаливної промисловості присвячено наукові праці таких вчених: Гелетуха Г.Г., Герасимович В.А., Дубровін В.О., Железна Т.А., Кобець М.І., Макарчук О.Г., Мельничук М.Д., Полішкевич О.Р. та ін.

Метою дослідження є вивчення поточних та перспективних ресурсних можливостей виробництва біопалива в Україні. Для досягнення мети було поставлено завдання – оцінити сировинну базу для виготовлення в Україні біопального, порівняти конкурентоспроможність різних видів сільськогосподарської сировини для виробництва альтернативного палива та визначити на цій основі найперспективніший напрям розвитку біопаливної промисловості України.

Матеріали і методика дослідження. Матеріалами дослідження стали наукові праці з питань виробництва біологічних видів палива, дані Інституту економічних досліджень та політичних консультацій,

Асоціації „Український клуб аграрного бізнесу”, Центру соціально-економічних досліджень „CASE Україна”. Під час проведення дослідження було застосовано методи кількісного та якісного порівняння, абстрактно-логічний, аналітичний, монографічний.

Результати досліджень та їх обговорення. Розвиток біоенергетики є надзвичайно актуальним інноваційним напрямом соціально-економічного зростання аграрного сектору економіки України, оскільки потреби різних сфер національного АПК в енергоносіях є суттєвими і продовжують зростати. Так, для проведення сільськогосподарських робіт за технологічними нормами України щорічно необхідно витратити близько 1870 тис. т дизельного палива і 620 тис. т бензину. Виробництво такої кількості пального вимагає використання близько 4,5 тис. т нафти, що переважно імпортується. Загалом Україна належить до енергодефіцитних країн, оскільки забезпечена власними паливно-енергетичними ресурсами лише на 53 % (імпортує 75 % необхідного обсягу природного газу та 85 % – сирової нафти і нафтопродуктів) [1, с. 19].

Нині біомаса є четвертим за значенням видом палива в світі після нафти, атомної енергетики та гідроенергетики, що забезпечує отримання до 2 млрд. т умовного палива (у. п.) в рік (близько 14 % загальносвітового споживання енергоносіїв). Крім того, різні види біомаси є більш конкурентоспроможними за собівартістю отримання теплової енергії, ніж традиційні енергоносії (рис. 1).

Вивчення енергетичного балансу України свідчить про те, що країна використовує лише близько 10 % власного енергетичного потенціалу, хоча володіє значними резервами доступних для отримання енергії біомаси (близько 24 млн. т. у.п. на рік) та торфу (близько 0,6 млн. т. у. п. на рік) (табл. 1).

Таблиця 1

Енергетичний потенціал біомаси та торфу в Україні*

Вид палива	Енергетичний потенціал, млн т у. п./рік
Солома зернових культур (без кукурудзи)	5,6
Стебло, початки кукурудзи та зерно	2,4
Стебло, лушпиння соняшнику	2,3
Біогаз з гною	1,6
Біогаз зі стічних вод	0,2
Відходи деревини	2,0
Біогаз з полігонів твердих побутових відходів	0,3
Паливні брикети із твердих побутових відходів	1,9
Рідкі палива (біодизель, біоетанол)	2,2
Енергетичні культури (верба, тополя, міскантус)	5,1
Торф	0,6
Всього	24,2

*Джерело: [5, с. 26].

Сировиною для виробництва біопалива залежно від регіону виступають соя, ріпак, пшениця, кукурудза, цукрові буряки (США, Європа), цукрова тростина (Бразилія), пальмова, касторова, кокосова олії (Південно-Східна Азія), ятрофа (Індія). В Україні як сировина для виготовлення біопалива можуть використовуватись культури з високим рівнем накопичення енергії біомаси під час вегетації: кукурудза, тритикале, пшениця, різні види сорго та проса, цукровий буряк, соняшник, ріпак, стебла і лузга соняшнику, відходи сільського і лісового господарства, а також нетрадиційні культури (швидкорослі деревні породи і нові сорти тополі, верби та інших деревних культур).

Рис. 1. Собівартість отримання теплової енергії з різних видів сировини*

*Джерело: складено за даними [4].

У табл. 2 наведено порівняння валової енергетичної продуктивності різних сільськогосподарських культур.

Таблиця 2

Валовий вилов енергії на 1 га від різних сільськогосподарських культур*

Назва показника	Ріпак (біодизель)	Цукровий буряк (біоетанол)	Кукурудза (біоетанол)	Кукурудза (біогаз)
Паливний еквівалент	0,91	0,65	0,65	1,40
Тепловіддача, МДж/л	33,10	21,20	21,20	50,00
Біомаса, т/га	3,00	35,00	4,10	45,00
Біопаливо, л/т біомаси	401,50	65,10	240,40	79,00 кг/т
Біопаливо, л/га	1204,40	2280,20	985,70	3555,00 кг/га
Паливний еквівалент на 1 га	1096,00	1482,10	640,70	4977,00
Валовий вихід пального, ГДж/га	39,90	48,30	20,90	178,00

*Джерело: складено за даними [6].

Отже, найвищу енергетичну продуктивність серед культур, що вирощуються в Україні, має кукурудза. Однак в умовах зростаючого дефіциту органіки в ґрунтах відходи сільськогосподарського виробництва в нашій країні застосовувати як сировину для палива нерационально, тому стебла кукурудзи, сої, соломі доцільніше залишати на полі. Не менш важливою культурою з точки зору біоенергетики є цукровий буряк. Технології його вирощування, транспортування і зберігання науково обґрунтовані, однак виробництво біоетанолу з власного цукру для України є економічно неефективним. За розрахунками фахівців Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, виготовлення біоетанолу (з кукурудзи та цукрових буряків) і біогазу (з кукурудзи) в Україні характеризуються високим рівнем виробничих витрат і не є конкурентоспроможними порівняно з іншими країнами (зокрема, з Бразилією і США), що пояснюється наявністю у останніх природних, технологічних та масштабних переваг. Оскільки за сучасного рівня цін сільськогосподарська сировина є достатньо дорогою, недоцільно витрачати її на виробництво біопального, що не є конкурентоспроможним у порівнянні з мінеральним паливом та іншими видами сировини [6].

У останні роки в Україні значна увага приділяється ріпаку як сировині для отримання біодизелю, що містить від 38 до 50 % рослинної олії. Так, за період 2004–2008 рр. посівні площі під ріпаком збільшилися зі 110 до 1700 тис. га, тобто у 15,5 разів. Розрахунки експертів та досвід розвинених країн (Австрія, Німеччина, США, Франція, Чехія) підтверджують, що виготовлення біодизельного палива з насіння ріпаку є найефективнішим варіантом забезпечення сільськогосподарських товаровиробників енергетичними ресурсами. Якщо ріпак вирощуватиметься на площі 3 млн. га із середньою річною врожайністю 1,5–3,0 т/га, то 75 % урожаю буде достатньо для виробництва 2,7 млн. т. біодизелю, що еквівалентно 2,3 млн. т. дизельного пального та складає приблизно 64 % річного виробництва дизельного палива на нафтопереробних заводах України [3]. Крім того, виробництво біодизелю дає змогу отримувати та реалізовувати цінні побічні продукти (шрот, гліцерин).

У порівнянні з іншими країнами світу, Україна володіє значним ресурсним потенціалом для виробництва біодизельного палива за достатньо низького рівня виробничих витрат на одиницю продукції, що зумовлюється наявністю сприятливих природно-кліматичних умов, відповідної сировинної бази та відносно дешевої робочої сили (табл. 3). Таким чином, суттєвий потенціал виробництва біодизелю не лише дозволить Україні отримати значні економічні вигоди, а й сприятиме розвитку власної інфраструктури з виготовлення біодизельного палива, зниженню рівня безробіття (очікується створення в середньому 10 нових робочих місць на 1000 га посівів ріпаку) та забезпеченню приросту ВВП на душу населення. Крім того, Україну можна розглядати як потенційного експортера біопалива та сировини для його виробництва,

оскільки країна володіє значним потенціалом продажу біопального та побічних продуктів на зовнішніх ринках і нарощування на цій основі обсягів отриманого прибутку. Так, з одного енергетичного гектару в Україні можна отримати: 1000 л дизельного біопалива на суму 3700 грн., 2000 кг високобілкового шроту на суму 1200 грн., 450 кг гліцерину на паливо на суму 180 грн., 2000 кг паливних гранул на суму 1200 грн., тобто загальна вартість отриманої продукції в Україні складатиме 6280 грн., тоді як, наприклад, в Європі – 12300 грн. [8].

Таблиця 3

Порівняння біодизельного потенціалу деяких країн світу*

Країна	Потенціал виробництва біодизелю, млн. л.	Виробничі витрати, дол. США/л	Загальний прибуток від експорту, млн. дол. США	Кількість створених робочих місць, од.	Динаміка рівня безробіття, %	Зростання ВВП на душу населення, %
Австралія	887,568	0,62	233,808	1030	0,10129	0,04037
Аргентина	6169,642	0,62	1633,096	7157	0,16821	0,35193
Білорусь	15,518	0,63	3,935	18	0,00871	0,00629
Бельгія	1008,289	0,71	175,643	1170	0,14978	0,06033
Бразилія	5153,351	0,60	1432,101	5978	0,03356	0,10218
Велика Британія	454,487	0,74	64,648	527	0,01872	0,00397
Індія	1,750	0,62	0,452	2	0,00001	0,00002
Італія	194,438	0,65	44,958	226	0,00493	0,00286
Казахстан	10,409	0,77	1,095	12	0,00095	0,00098
Канада	2184,965	0,70	394,733	2535	0,11684	0,04033
Китай	77,025	0,75	9,915	89	0,00017	0,00015
Латвія	0,222	0,44	0,097	0	0,00012	0,00040
Литва	53,651	0,84	2,259	62	0,03261	0,00536
Малайзія	14509,012	0,53	5065,559	16830	2,06298	2,34994
Німеччина	1652,352	0,70	292,652	1917	0,02006	0,01280
Нова Зеландія	135,147	0,47	55,331	157	0,10029	0,06270
Парагвай	538,466	0,60	153,443	625	0,06635	0,55675
Росія	127,193	0,69	23,865	148	0,00134	0,00178
США	6568,247	0,66	1450,065	7619	0,05193	0,01342
Україна	1073,371	0,69	200,452	1248	0,06770	0,07543
Франція	1,598	0,70	290,111	1853	0,03093	0,01749

*Джерело: складено за даними [7].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, Україна володіє потужним ресурсним потенціалом для отримання біологічної енергії, науковою і виробничою базою для виготовлення біопалива. Виробництво біодизелю в Україні є найбільш економічною ефективною та інвестиційно привабливою технологією порівняно з виготовленням інших видів альтернативного палива, що обумовлюється не лише наявністю значного сировинного потенціалу, а й відносно низьким рівнем собівартості одиниці даного виду пального. Наявність суттєвого аграрного потенціалу, реалізація заходів із комерціалізації вітчизняних технологій утилізації біомаси та розробка стратегії розвитку біодизельної промисловості є передумовами започаткування в Україні масштабного виробництва біодизелю з споживанням готової продукції всередині країни або експортом її на світові ринки. З огляду на це, у подальших дослідженнях доцільно розробити механізми підвищення інвестиційної привабливості вітчизняної біоенергетичної галузі та визначити основні елементи державної підтримки розвитку біодизельної промисловості України.

Література

- Семенов В. Біодизельне паливо для України / В. Семенов // Вісник Національної академії наук України. – 2007. – № 4. – С. 18–22.
- Порівняльний аналіз енергетичної безпеки ЄС та України [Електронний ресурс] / [Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки ПРООН, Група енергетичної політики]. – К.: 2007. – Режим доступу до ресурсу: http://brc.undp.org.ua/img/publications/EU_Ukr_energy%20securityUKR.pdf.
- Огляд відновлюваних джерел енергії в сільському та лісовому господарстві України [Електронний ресурс] / Г. Г. Гелетука, Т. А. Железна, Г. М. Голубовська-Онісімова, А. Є. Коненченков. – Режим доступу до ресурсу: http://ierpc.org/ierpc/papers/agppb_ur.pdf.
- Буланый О. Рынок биотоплива в Украине: (материалы IV Международной конференции „Энергосбережение и бизнес”, 4–8 июня 2007 г., п.г.т. Корез (Автономная Республика Крым, Большая Ялта)) [Електронний ресурс] / О. Буланый. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.mishor.esco.co.ua/2007/art107.rar>.
- Концепція „неатомного” шляху розвитку енергетики України / [Всеукраїнська екологічна громадська організація „МАМА-86”, Національний екологічний центр України, Молодіжна екологічна громадська організація „Екоклуб” та ін.] – К.: 2006. – 46 с.
- Лакемер Е. Виробництво біоенергії в Україні: конкурентоспроможність сільськогосподарських культур та іншої сільськогосподарської та лісгосподарської сировини: (консультативна робота № 11) [Електронний ресурс] / Е. Лакемер. – Режим доступу до ресурсу: http://ierpc.org/ierpc/papers/agp11_ur.pdf.
- Johnston M. A Global Comparison of National Biodiesel Production Potentials: Supporting Information [Електронний ресурс] / M. Johnston, T. Holloway. – Режим доступу до ресурсу: http://www.sage.wisc.edu/energy/Supporting_Information.pdf.
- Мельничук М. Д. Стан і проблеми становлення ринку біодизелю в Україні (на прикладі дослідного підприємства з виробництва біодизелю) [Електронний ресурс] / М. Д. Мельничук, В. О. Дубровін. – Режим доступу до ресурсу:

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Економічні проблеми розвитку аграрного виробництва в регіоні

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТІВ
Випуск 9

Вінниця-2011

УДК 332:338.432

ББК 65.9 (4УКР) 32 + 65.049 (4УКР)

Е-45

Економічні проблеми розвитку аграрного виробництва в регіоні. / Збірник наукових праць студентів / Редколегія: Мазур А.Г., Колесов О.С. та інші. – Вінниця, 2011. – Випуск 9. – 269 с.

У збірнику висвітлено актуальні проблеми розвитку економіки аграрного сектору регіонів України.

Друкується за рекомендацією Вченої ради Навчально-наукового інституту менеджменту, адміністрування та права Вінницького національного аграрного університету. Протокол №5 від 18 січня 2011 року.

Редакційна колегія:

Мазур А.Г., д.е.н., професор, ВНАУ;

Колесов О.С., к.е.н., доцент - відповідальний секретар, ВНАУ;

Прутська О.О., д.е.н., професор, ВНАУ;

Лисогор В.М., д.т.н., професор, ВНАУ;

Кафлевська С.Г., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Чорнопищук Т.І., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Мазур К.В., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Киш Л.М., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Нікітченко В.С., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Потапова Н.А., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Мельничук О.Ф., к.ю.н., доцент, ВНАУ

ЗМІСТ

АНАЛІЗ СТАНУ, ПРОБЛЕМ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ БІОЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ Глеба М. М., Скорук О. П.	3
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ СИСТЕМНОГО ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Глеба М. М., Поліщук Н.В.	4
ЕНЕРГІЯ – У ВСІХ ЇЇ ПРОЯВАХ, ЯК ОДИН ІЗ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ Н.О.Москалюк, О.П.Скорук	6
ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНИХ МОДЕЛЕЙ ДІАГНОСТИКИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА Антошук В.О.	8
ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ Баранова Ю.В., Свентух А.О.	9
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ Берлізова М.П., Колесник Т.В.	10
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ФОРМУВАННЯХ Беспалько І.В., Новодворська В.В.	13
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ТА ВИКОРИСТАННЯ БІОГАЗУ Бондар О.О., Калетник Г.М.	15
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ БІОЕНЕРГЕТИКИ Бородій В.В., Скорук О. П.	16
МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Вдовенко О.С., Підвальна О.Г.	18
ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ – ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА Віннік І.Ю., Новодворська В.В.	19
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ ТА У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ Вовк К.І., Скорук О.П.	21
РИНОК МОЛОКА І МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ Гавриш А.М., Березюк С.В.	23
ПРОБЛЕМИ КВОТУВАННЯ ЗЕРНА В УКРАЇНІ Слюсаренко А.В., Бурлака Н.І.	24
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ Годз Я.О., Березюк С.В.	26
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ Голишевська А. А., Томчук О.В.	27
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ І РЕЗЕРВИ ЇХ ПІДВИЩЕННЯ Гудзь Г.М., Пронько Л.М.	29
СУЧАСНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮДСТВА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА НАВКОЛИШНЄ ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ Довбищук О.О., Березюк С.В.	31
СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗБИТКІВ Казиміров В.А., Березюк С.В.	33
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ Заремба Н. В., Сегеда С.А.	35
СВІТОВЕ ЗНАЧЕННЯ ГЕОТЕРМАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ Казьміржевська І.І., Скорук О.П.	37
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ОСНОВІ СІТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ Коцулера Л.В., Потапова Н.А.	38
ЕНЕРГІЯ СОНЦЯ ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ Коцулера Л.В., Скорук О.П.	39
ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ ДОХОДІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Кульпінський І.О., Бондар І. М., Хасцька О.П.	41
СОНЯЧНА ЕНЕРГЕТИКА В УКРАЇНІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РОЗВИТКУ Кухар О.В., Скорук О.П.	42
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ Ломачинська І. В., Лисий В. О., Недбалюк О.О.	44
ПЛАНУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ЗАСОБУ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ Марчук І. В., Кафлевська С. Г.	46
ЛІЗИНГОВІ УГОДИ В ЗЕД ПІДПРИЄМСТВ АПК Марчук І. В., Клочковський О. В.	47

СУТНІСТЬ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Марчук М.В., Березюк С.В.	49
СТАНОВЛЕННЯ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА В УКРАЇНІ: НЕОБХІДНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ Марчук І. В., Кубай О. Г.	51
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРІВ Марчук І. В., Підвальна О. Г.	53
СОНЯЧНА ЕНЕРГІЯ – ВАЖЛИВИЙ ВИД АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ Мельник М.Л., Скорук О.П.	54
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФОНДОВИХ БІРЖ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ Назарова Г.С., Хаєцька О.П.	56
ОСОБЛИВОСТІ МАТЕРІАЛЬНОЇ МОТИВАЦІ ПРАЦІ В СУЧАСНИХ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Недзельський Т.А., Фіщук Н.Ю.	57
ЗНАЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АПК Ничипоренко І.І., Українець О.В., Пчелянська Г.О.	60
РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ Корнійчук О.О.	61
ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ НА ФІНАНСОВЕ СТАНОВИЩЕ КРАЇНИ Онофрійчук І. С., Вдовенко Л.О.	63
КОНТРОЛІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Поліш Ю.В., Качуровський В.С.	65
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БІОЕТАНОЛУ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ Поліщук Л.В., Поляруш О.В., Г.М. Калегнік	66
ПОТЕНЦІАЛ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ Прокошева А.С., Скорук О.П.	68
АНАЛІЗ РІВНЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Садовська А. Е., Пронько Л. М.	71
ОПТИМІЗАЦІЯ ДЖЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА Сіваченко О.М.	73
ПРИРОДНІ МОНОПОЛІЇ ТА ЇХ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ Сологуб В.П., Брояка А.А.	75
ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ ТА БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ Динисюк М., Брояка А.А.	76
ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ В УКРАЇНІ Білик Г. О., Коровий В.В.	78
ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ Бурлака О.М., Скорук О.П.	80
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПЕРЕРОБКИ ЦУКРОВОГО БУРЯКА НА БІОПАЛИВО Іщенко І.І., Скорук О.П.	81
ФОРМУВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ПОСІВНИХ ПЛОЩ В РЕГІОНІ Іщенко І.І., Скорук О.П.	83
ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ ТА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ ВІТЧИЗНЯНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ Філонова В.М., Фіщук Б.П.	84
ІНВЕСТИВАННЯ В РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ТА РОЛЬ ДЕРЖАВИ В ЦЬОМУ ПРОЦЕСІ Шевчук Б. К., Сегеда С. А	86
ПРОБЛЕМИ ВИРОБНИЦТВА БІОЕТАНОЛУ В УКРАЇНІ Живега О.А., Скорук О.П.	88
ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ МОДЕЛІ О.О.ТЕРЕЩЕНКА Томаш А.В., Ціхановська О.В.	89
УПРАВЛІННЯ ЧАСОМ МЕНЕДЖЕРА Вацьківська А. В., Колесов О.С.	92
ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА Чвалюк А.С., Поталова Н.А.	94
ЗАДАЧІ ТА МЕХАНІЗМИ РОЗПОДІЛУ ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ Глеба М. М., Клочко О.В.	98
НОРМАТИВНО-ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ВИКОРИСТАННЯ БІОПАЛИВ В УКРАЇНІ Чвалюк А.С., Скорук О.П.	100
ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА Шафієва Л. Г., Кубай О. Г.	102
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ЗЕРНОВОЇ ПРОДУКЦІЇ Поліщук Л. В., Фіщук Б. П.	104

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОГРАМИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТУВАННЯ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ У ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД ЕКОНОМІКИ Глеба М. М., Заболотний Г. М.	106
МЕТОДИ АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ФОНДІВ ТА ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ Колодніцька Т.М., Козловський С.В.	107
МЕРЧАНДАЙЗИНГ: ЗАСОБИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ЛЮДИНУ Бабаха О.О., Мамалига С.В.	108
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Бучок А. В., Кубай О. Г.	110
МЕНЕДЖЕР – ГОЛОВНИЙ НОСІЙ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ Бучок А.В., Підвальна О. Г.	111
РАЦІОНАЛЬНЕ ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА Васильчук О.Ю., Мазур А.Г.	113
СУЧАСНИЙ СТАН МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УКРАЇНІ Вдовенко О.С., Мамалига С.В.	114
КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР – ОСНОВНИЙ ЮРИДИЧНИЙ ДОКУМЕНТ, РЕГУЛЮЮЧИЙ ТРУДОВІ, ВИРОБНИЧІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ НА ТОВ «КРИЖОПІЛЬСЬКИЙ ЕЛЕВАТОР» Войтенко О.І., Шовкун В. А.	115
КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ОДИН ІЗ ІНСТРУМЕНТІВ ЕФЕКТИВНОГО ЗДІЙСНЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Ганжа Т.І., Підвальна О.Г.	118
НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЗА СУЧАСНИХ РИНКОВИХ УМОВ Ганжа Т.І., Качуровський В.С.	119
ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У КЕРІВНИКІВ ТА ВПЛИВ ЛІДЕРСТВА НА КАР'ЄРНИЙ РІСТ МЕНЕДЖЕРА Гелета О.П., Підвальна О.Г.	121
СУЧАСНИЙ СТАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ Герасимчук О.М., Кубай О.Г.	123
СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТ Герасимчук О.М., Красняк О. П.	124
МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ: ЇХ ЗМІСТ ТА ОСОБЛИВОСТІ Гонтар О. О., Кубай О. Г.	127
АНАЛІЗ ЧИННИКІВ ТА ФАКТОРІВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ Гонтар О. О., Шевчук О.Д.	129
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ РЕКЛАМИ Грубеляс О. І., Мамалига С.В.	130
СТАН РОЗВИТКУ БІОЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ Гуковська Т.О., Скорук О.П.	132
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТАРИФІКАЦІЇ РОБІТ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Гуцалюк О.І., Шовкун В.А.	134
СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ — ВАЖЛИВИЙ СПЕКТР ДОСЛІДЖЕННЯ В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ Дашківська Ю.А., Шовкун В.А.	136
ІННОВАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Демидаш Л. С., Сегеда С.А.	138
МАРКЕТИНГОВЕ РОЗУМІННЯ ТОВАРУ Дерун А.С., Мамалига С.В.	140
ПІДПРИЄМНИЦТВО – РУШІЙНА СИЛА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Дубецька О.О., Власенко І.В.	142
ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА: ЇЇ СУТЬ ТА ПРИНЦИПИ Дубецька О.О., Кубай О.Г.	143
ФОРМУВАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ У УКРАЇНІ Дубецька О.О., Красняк О.П.	146
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ Бучок А. В., Клочковський О. В.	147
ПЛАНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ІЛІ АПК Скляр К., С. Г. Кафлевська	149
РОЗРОБКА БІЗНЕС – ПЛАНУ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Керніцька О.О., Кафлевська С.Г.	151
НАПРЯМКИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА Керніцька О.О., Кубай О.Г.	154
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТУ В УКРАЇНІ Кириленко Л. В., Фіщук Б. П.	156
ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЗЕРНА В УКРАЇНІ Козак С. В., Кубай О. Г.	159

МІСІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ Козаченко І. Ю., Кичук К. М., Пчелянська Г. О.	161
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Козяр Н.О., Шовкун В.А.	163
ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА РОЗВИТОК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Котень Р.І., Козловський С.В.	165
ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТИПУ ВЛАДИ Кудлаєнко М.О., Підвальна О.Г.	167
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІ ДІЯЛЬНОСТІ Кузьмінець О.В., Шевчук О.Д.	168
НАПРЯМИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Лакомський А.А., Заболотний О.Г.	170
АІГТИНФЛЯЦІЙНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ Мельничук К.С., Кубай О.Г.	173
БЮДЖЕТНО-ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ Мендусь О. І., Кубай О. Г.	174
ВИТРАТИ НА РЕКЛАМУ Нагорна О.В., Мамалига С.В.	176
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ В УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Ничипоренко І. І., Козаченко І.Ю., Пчелянська Г.О.	177
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ШНОУТВОРЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В РИНКОВИХ УМОВАХ Бучок А. В., Кафлевська С.Г.	178
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ЗА РИНКОВИХ УМОВ Остапенко О.А., Кубай О.Г.	180
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ Паламаренко Я.В., Матвієнко О. Л.	182
ПОБУДОВА СПОЖИВЧОЇ ФУНКЦІЇ Паламаренко Я.В., Гапчак Т.Г.	184
РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ БІОРЕСУРСІВ, ВАЖЛИВІСТЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ Паламаренко Я.В., Скорук О.П.	187
ХОЛДИНГ: ЙОГО СУТЬ І ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ Паламарчук А.Ю., Власенко І.В.	189
ЗЕМЕЛЬНЕ РЕФОРМУВАННЯ ТА МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН Паламарчук А.Ю., Кубай О.Г.	191
ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ Палій Л.В., Козловський С.В.	193
ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ Петрук М.С., Кубай О.Г.	194
ДЕРЖАВНА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА Піщенко І.О., Кубай О. Г.	196
ІНТЕРНЕТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОСУВАННЯ ТОВАРУ НА РИНКУ Побережняк Г.М., Мамалига С.В.	198
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗАСАД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ Поліш Ю.В., Кубай О.Г.	200
СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ Порожня Ю. Л., Бурлака Н. І.	202
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА Пундик В.Є., Кубай О.Г.	204
МЕТОДИ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ Смашнюк І. М., Підвальна О. Г.	206
ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ НА ЗОВНІШНІХ РИНКАХ Смашнюк І. М., Клочковський О. В.	207
ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ В ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ Солоненко Ю. В., Мамалига С.В.	209
УПАКОВКА, ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА СПОЖИВАЧА Танасійчук І. І., Мамалига С.В.	211
ПЛАНУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ УГІДЬ ТА ЗАХОДИ ПО ПІДВИЩЕННЮ ЇХ РОДЮЧОСТІ Панасюк Т. Є., Кафлевська С. Г.	212
ПОЛІПШЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРАЦІ МЕНЕДЖЕРІВ Тищенко В. Е., Мазур К.В.	214

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БЮДЖЕТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ Фоніцька Т.І., Марченко О.І.	215
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ Шафієва Л. Г., Кафлевська С. Г.	217
ВИКОРИСТАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО МАРКЕТИНГУ З МЕТОЮ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ Шафієва Л.Г., Мамалига С. В.	219
КОНТРОЛІНГ ЯК СУЧАСНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Швець Т.С., Качуровський В.Є.	222
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА РИНКУ ПРАЦІ Швець Т.С., Кубай О.Г.	224
ЗОВНІШНЯ РЕКЛАМА: ЕФЕКТ ВПЛИВУ НА СПОЖИВАЧА Якубовська К. А., Мамалига С.В.	226
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ТА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА Кузьмінець О. В., Кубай О. Г.	228
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ З ПИТАНЬ ОПЛАТИ ПРАЦІ Кущак В.М., Шовкун В.А.	230
ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТЕОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ Хмарук О.М., Шовкун В.А.	232
ПОСАДОВІ ІНСТРУКЦІЇ ЯК ОСНОВА РЕГУЛЮВАННЯ ОБОВ'ЯЗКІВ ПОСАДОВИХ ОСІБ Остафієва А.В., Шовкун В.А.	235
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ Рейзер В.С., Власенко І.В.	237
ВИКОРИСТАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Рейзер В.С., Мамалига С.В.	238
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ Валідуда С.В., Шовкун В.А.	240
ПРЕДМЕТ, МЕТОДОЛОГІЯ, ЗАВДАННЯ ТЕОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ Сологуб В.П., Шовкун В.А.	241
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ НОРМУВАННЯ ПРАЦІ Чичуга А.О., Шовкун В.А.	244
КРЕДИТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРА Шуткевич Л.А., Вдовенко Л.О.	246
ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ Легун А.В., Кубай О.Г.	248
РІПАК – МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОЇ ЕНЕРГЕТИКИ Войтова Ю., Скорук О.П.	249
СУЧАСНИЙ СТАН БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ Шуткевич Л.А., Вдовенко Л.О.	251
ДОСЛІДЖЕННЯ СИЛЬНИХ ТА СЛАБКИХ СТОРІН ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛЕЖНО ВІД ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ОСНОВІ SWOT-АНАЛІЗУ Садовська А.Е, Гапчак Т.Г.	252
СТРУКТУРА РЕАЛІЗАЦІЇ ЗЕРНОВИХ ПО РЕГІОНАХ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ Волошановська О.С., Мазур А.Г.	256
УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМИ РИЗИКАМИ В АСПЕКТІ ФОРМУВАННЯ БАНКІВСЬКОГО РЕЗЕРВУ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІД ЧАС ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ Бездітна В.В., Сьомченков О.А.	258
АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ФОРМ ТА АСПЕКТІВ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА НА СТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ Стропова К.А., Губанова Л.І.	260
ЗНАЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ПРОЦЕСАХ ПІДПРИЄМСТВ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ Батішева К.Б., Поліщук О.А.	262